
Vergaderjaar 2022–2023

36 230

Europese Politieke Gemeenschap

Nr. 5

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2023

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister-President, het verslag aan van de Europese Politieke Gemeenschap Top van 1 juni 2023.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra

VERSLAG EUROPESE POLITIEKE GEMEENSCHAP TOP VAN 1 JUNI 2023

Op 1 juni jl. vond de tweede bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap (EPG) plaats in Moldavië. Meer dan veertig landen waren aanwezig. De Minister-President nam deel aan deze bijeenkomst. De Top begon met een plenaire opening waarna de regeringsleiders werden verdeeld over vier ronde tafels. Twee ronde tafels centreerde zich rond het thema veiligheid en de andere twee ronde tafels rond het thema connectiviteit en energie. De Minister-President nam deel aan de ronde tafel over veiligheid. Tijdens de bijeenkomst vond geen besluitvorming plaats en zijn ook geen verklaring(en) of conclusies aangenomen.

Plenaire opening

De president van Moldavië, Maia Sandu, verzorgde de opening en benadrukte de unieke waarde van de EPG door te stellen dat de EPG de Europese eenheid, kracht en vastberadenheid bevestigt om als één familie te handelen. De EPG pakt gemeenschappelijke uitdagingen aan en consolideert vrede op het hele continent. President Sandu eindigde door te stellen dat de EPG een cruciaal platform vormt voor pan-Europese actie, ter ondersteuning van veiligheid, vrede en vooruitgang.

Ook de Minister-President was uitgenodigd te spreken tijdens de plenaire opening. In zijn speech benadrukte hij dat Rusland het gevoel van vrijheid en veiligheid van het Moldavische volk ondermijnt met cyberaanvallen en hybride bedreigingen. Nederland is onder de indruk van de veerkracht van Moldavië en het leiderschap van president Sandu. Daarnaast onderstreepte de Minister-President in de context van Oekraïne het belang van de oprichting van het schaderegister tijdens de Top van de Raad van Europa in Reykjavik. Kernpunt blijft dat Oekraïne de oorlog moet winnen. De meer dan veertig staatshoofden en regeringsleiders waren in Moldavië bijeen om hun verantwoordelijkheid te nemen, verenigd in de overtuiging dat we moeten doen wat nodig is om vrede, veiligheid en rechtvaardigheid in Europa te herstellen. De Minister-President riep de aanwezige landen daarom op verantwoordelijkheid te nemen, specifiek als het aankomt op humanitaire hulp, financiële en militaire steun voor Oekraïne.

Naast president Sandu en de Minister-President waren ook nog enkele andere landen uitgenodigd om te spreken tijdens de plenaire opening, onder hen Minister-President Meloni. Zij onderstreepte het belang van eenheid en gelijkheid binnen Europa en de niet-aflatende steun van Italië aan Oekraïne. Ook solidariteit en samenwerking kwamen aan bod, die zijn nodig om de uitdagingen waarmee de Europese landen gezamenlijk worden geconfronteerd aan te pakken. Minister-President Meloni eindigde met de boodschap dat de EPG als een cruciaal platform dient voor leiders om strategieën te ontwikkelen en samen te werken aan een sterker en meer verenigd Europa.

Gedurende de plenaire sessie later op de dag werd onder andere gesproken over de situatie in Noord-Kosovo. Zowel de leiders van Kosovo als van Servië waren aanwezig bij de Top. Beide kanten zullen stappen moeten zetten om de situatie te de-escaleren en relaties te normaliseren.

Ronde tafel veiligheid

Nederland sloot aan bij een van de ronde tafels over veiligheid, onder voorzitterschap van Oekraïne en de voorzitter van de Europese Raad. De discussie richtte zich op het bevorderen van samenwerking op het terrein van de gemeenschappelijke Europese veiligheidsuitdagingen, in het

bijzonder tegen de achtergrond van de veranderde veiligheidscontext als gevolg van de Russische agressie tegen Oekraïne. Daarbij werd stilgestaan bij de hybride- en cyberdreigingen waarmee vooral Oekraïne, maar ook andere leden van de EPG geconfronteerd worden. Daarnaast bespraken deelnemers manieren om de veerkracht van de open samenlevingen in Europa te versterken.

En marge van de EPG Top is ook gesproken over het voornemen Oekraïense vliegers op te leiden in het gebruik van de F-16. Nederland en Denemarken leiden de internationale F-16 trainingscoalitie, waar meerdere landen onderdeel van uitmaken. Het streven is deze training zo snel mogelijk te laten beginnen. De planning van de opleidingen wordt zoveel mogelijk in de context van de *Ukraine Defence Contact Group* (Ramstein) georganiseerd en vindt in afstemming met de VS plaats. Momenteel wordt gekeken naar trainingslocaties en modaliteiten.

De tweede bijeenkomst van de EPG is wat Nederland betreft waardevol gebleken. Het is een flexibel forum waar de politieke dialoog en de samenwerking op het Europese continent centraal staan ten aanzien van onderwerpen van gemeenschappelijk belang zoals veiligheid, energie en connectiviteit. Dit biedt nieuwe kansen voor het versterken van de relatie tussen leiders op het Europese continent. Dat de Top plaatsvond in Moldavië, een land dat dagelijks Russische dreiging ervaart, heeft een sterke symbolische waarde. De volgende bijeenkomsten zullen achtereenvolgens plaatsvinden in Spanje en het Verenigd Koninkrijk.